

Tulevaisuuden ammattitaito, tehtävärakenne ja osaamisen kehittämisen kotipesät

Anneli Pohjola

Osaamiskeskuspäivät 23.8.2017

Seinäjoki

Sosiaaliala muutoksessa

- Palvelujärjestelmämuutos – missä sosiaalialan toimijat toimivat
- Valinnanvapausmallin tulevat linjaukset - markkinoistuminen
- Lainsäädäntöuudistukset – amha määrittelee velvollisuudet, uudet tehtävät
- Sähköiset palvelut – vuorovaikutus ja asiakaskontaktit muuttuvat
- Asiakasohjautuvat palvelut ja kehittäminen
- Asiakkaiden ja kansalaisten osallisuus
- Sosiaalihuollon erikoisosaaminen ja erikoispalvelut?
- Tutkittuun näyttöön perustuvat työmenetelmät?
- Tiedontuotannon tarpeiden kasvu – tieto elinoloista, palvelutarpeista, -kokemuksista ym.
- Uudet yhteistyörakenteet – eri ammattiryhmät, maakunta, kunta, järjestöt
- Ehkäisevän työn tulo uudelleen – sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen
- Kuntouttava toimintaorientaatio – sosiaalinen kuntoutus
- Yhteisöllisyyden uusi tuleminen – yhteisötyön menetelmät
- Tulossa sosiaaliturvauudistus?
- Onko meneillään arvomuutosten aika?

Osaamisen uusi määrittäminen

- Muutokset suuria – murroksessa osaaminen ajateltava uudelleen
- Koulutuksen uudistumisvaateet – perus-, erikoistumis-, täydennys-
- Tutkimusperustainen osaaminen , monenlaisen tiedon tuottaminen
- Rakenteisen tiedon tuottamisen ja tulkinnan taito – tietojärjestelmät, tilastot, indikaattorit, mittarit, tutkitut työmenetelmät
- Yhteiskunnallisen muutoksen ymmärrys, rakenteellinen sosiaalityö, vaikuttaminen, strateginen työ, hyvinvointisuunnitelmat
- Hyvinvoinnin ekosysteemin tulkintaosaaminen
- Sosiaalisen asiantuntijuus monialaisessa palvelujärjestelmässä
- Ennakointiosaaminen – ennaltaehkäisyn mekanismit muutoksen tuottamisessa
- Asiakastyön muutos – kokemus- ja kehittäjäasiakkaat, osallisuus
- Kokonaisvaltainen tilannearvio (”sosiaalinen diagnoosi”) ja vastuu palvelusuunnitelmista ja -ketjuista
- Lainsäädännön osaamisesta sosiaaliseen asianajoon
- Sosiaalitalouden osaaminen, markkinaosaaminen
- vaikuttavuusosaaminen

Osaamiskartoitus Lapissa

- Sociopolis-hanke 2015-18 – sosiaalialan osaaminen Lapissa kysely
- Kunta- ja kuntayhtymäkäynnit / Lapin yo, Poske ja Lapin amk (37)
- N=256, joista 110 sosionomia (amk+yamk) ja 114 yo st-koulutus
- Asiakastyö, vuorovaikutus, eettisyys ja verkosto-osaaminen vahvaa
- Sosiaalityöntekijöillä myös lainsäädännön, sosiaalipalvelujärjestelmän ja rakenteellisen työn sekä asiakasprosessin kokonaisuuden hallinnan osaaminen vahvaa
- Sosionomeilla korostuu vuorovaikutus- ja asiakastyöosaaminen
- Puutteita sähköisten palveluiden hyödyntämisessä, kulttuurisensitiivisen työn osaamisessa, muun palvelujärjestelmän tuntemisessa, päätöksentekoon vaikuttamisessa, tutkimustiedon hyödyntämisessä, vaikuttavuuden arvioinnissa
- Osaaminen vahvinta koulutuspohjan, iän, koko Lapin alueella toimimisen pohjalta

Osaamisen kehittämisen kotipesät

- Mitä ovat tulevissa rakenteissa?
- Miten sosiaalialan ja terveysalan koulutusten, tutkimuksen ja kehittämisen yhteiset ja erilliset suunnat
- Mitä oppimista sosiaalihuollolla on terveydenhuollon pitkälle kehittyneistä käytännöistä (vahva tutkimus, erikoislääkärit, koulutusvirat, professorien sivuvirat, yliopistolliset sairaalat erikoisosaamisen keskittyminä...)
- Kxxxxoulutuksen työelämäsopimukset uusittava kokonaan, uudet yhteistyörakenteet - maakuntatasolla, yliopistoilla myös yta-taso
- Erikoissosiaalityöntekijöiden koulutus ja erikoistumispaikat, yhteys osaamiskeskukseen?
- Tutkimuksen voimakkaasti kasvavat tarpeet, tiivis yhteys koulutukseen (opinnäytteet) ja kehittämiseen
- Yta-alueen tutkimustoimikunnat, vtr, alueelliset tutkimusohjelmat
- Sote-järjestämislain 35§ velvoittaa ytaa kehittämistyössään yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa
- Velvoite työmenetelmien kehittämiseen, osaamisen ennakkointiin ym.
- Koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen yhteisrakenteet ytassa ratkaisuna
- Uusi imago, uusi status, sosiaalihuollon asiantuntijuuden kehittämisen yliopistollinen kotipesä